

โครงการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. ชื่อโครงการ โครงการศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ “เย็นศิระเพราะพระบริบาล”

๒. ผู้รับผิดชอบ อาจารย์รัชดาพร สุกโต

เบอร์โทรศัพท์/เบอร์มือถือ ๒๐๒๒

๒.๑ ผู้ประสานงาน นายวรวีทย์ ทองเนื้ออ่อน

เบอร์โทรศัพท์/เบอร์มือถือ ๒๐๒๑

๓. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นองค์อัครศิลปิน ทรงมีความเป็นเลิศทางด้านงานศิลปะในหลายแขนง ทั้งด้านดนตรี การถ่ายภาพ ด้านจิตรกรรม ด้านวรรณกรรม และหัตถกรรม ผลงานของพระองค์นั้นถือว่าจัดอยู่ในระดับยอดเยี่ยม จนได้รับการถวายพระราชสมัญญานามว่า “อัครศิลปิน” ที่มีความว่า “ผู้มีศิลปะอันเลิศ” หรือ “ผู้เป็นใหญ่ในศิลปิน” เป็นศิลปินแห่งชาติที่ยังความปลาบปลื้มให้แก่พสกนิกรชาวไทย

นอกเหนือจากพระราชกรณียกิจนานับประการ พระองค์ไม่เคยลืมนโยบายการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ด้วยทรงพระราชทานคุณูปการแก่เหล่าศิลปินด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทย การพระราชทานครอบประธาณประกอบพิธีไหว้ครูโขนละคร และพิธีต่อทำรำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ อันเนื่องมาจากครูอาคม สายาคม ประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครูนาฏศิลป์คนสุดท้ายได้เสียชีวิตลงอย่างกะทันหัน โดยไม่ได้ถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์คนใด จึงทำให้ไม่มีผู้ทำหน้าที่เป็นประธานประกอบพิธีไหว้ครูโขนละคร กรมศิลปากรจึงได้กราบบังคมทูลให้ทรงทราบได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเพื่อขอพระราชทานประธานผู้ประกอบพิธี และขอพระราชทานถ่ายทอดทำรำหน้าพาทย์องค์พระพิราพขึ้นพร้อมกัน พร้อมทั้งบันทึกทำรำเป็นภาพยนตร์ เพื่อรักษากระบวนทำรำสำคัญชุดนี้ไว้เป็นมรดกของชาติ มิให้หมดสิ้นไปจากแผ่นดินไทย เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคมพุทธศักราช ๒๕๒๗ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา จึงนับว่าพระองค์ทรงเป็นปฐมบูรพาจารย์ ที่ทำให้จารีตประเพณีการประกอบพิธีไหว้ครูครอบครูดตามพิธีหลวงได้มีผู้สืบทอดต่อไปได้

พระราชอัจฉริยภาพด้านดนตรีตะวันตกในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ปรากฏเป็นเพลงพระราชนิพนธ์ ซึ่งทรงพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย จำนวน ๔๓ เพลง ได้แก่ ชะตาชีวิต ยามเย็น ไกลรุ่ง พรปีใหม่ เป็นต้น นอกเหนือจากการพระราชนิพนธ์เพลง พระองค์ยังทรงพระปรีชาสามารถในการทรงเครื่องดนตรีหลายชนิด โดยมีเครื่องดนตรีที่โปรดปราน เช่น แซกโซโฟน คลาริเน็ต และทรัมเป็ต นอกจากนี้ยังทรงกีตาร์และเปียโนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

นอกจากนี้พระองค์ยังทรงพระราชนิพนธ์เพลงชุดมโนห์รา (Kinari Suite) อันประกอบไปด้วยบทเพลง ๕ บทเพลง สำหรับแสดงบัลเลต์เรื่องมโนห์รา โดยทรงดัดแปลงมาจากเรื่องสุนชานดา นำมาร้อยเรียงใหม่ให้เรื่องราวกระชับและน่าสนใจ นำเสนอในรูปแบบของการผสมผสานท่าเต้นแบบ Classic Ballet กับนาฏศิลป์ไทย แสดงในงานกาชาด วันที่ ๕-๗ ธันวาคม ๒๕๐๕ ณ เวทีลีลาศสวนอัมพรหลังเดิม พระราชวังดุสิต ซึ่งนับเป็นบัลเลต์ไทยเรื่องแรกที่มีพระมหากษัตริย์เป็นผู้อำนวยการสร้าง

จากพระอัจฉริยภาพดังกล่าว หน่วยทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์ จึงจัดโครงการศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ “เย็นศิระเพราะพระบริบาล” เพื่อเทิดพระเกียรติและรำลึกถึงพระองค์ท่าน ในช่วงเวลาที่ชาวไทยทั้งประเทศต้องประสบกับความสูญเสียอันยิ่งใหญ่

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในฐานะที่ทรงเป็นอัครศิลปิน

๔.๒ เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลงานตลอดจนคุณภาพการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่มีต่อวงการศิลปะการแสดง

๕. เป้าหมาย

๕.๑ เป้าหมายการดำเนินงาน จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ๓๐๐ คน ประกอบด้วย

- บุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน ๑๐๐ คน
- นิสิต/นักศึกษา จำนวน ๑๐๐ คน
- ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน

๖. ผลผลิตของแผนงาน/โครงการ (output)

๖.๑ จัดการเสวนาทางวิชาการเกี่ยวกับบทบาทและผลงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดช ที่มีต่อวงการศิลปะการแสดงไทย

๗. ผลลัพธ์ของแผนงาน/โครงการ (outcome)

๗.๑ เป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในฐานะที่ทรงเป็นอัครศิลปิน และทรงมีคุณูปการต่อวงการศิลปะการแสดงไทย

๘. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs)

๘.๑ ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์

- เชิงปริมาณ : จำนวนผลงาน /กิจกรรมที่มีการเผยแพร่ ๒ กิจกรรม
- เชิงคุณภาพ : ร้อยละความพึงพอใจผู้รับบริการโครงการ/กิจกรรม ร้อยละ ๘๐

๘.๒ ตัวชี้วัดระดับผลผลิต

- เชิงปริมาณ : จำนวนโครงการ/กิจกรรม ๑ โครงการ : จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ๓๐๐ คน
- เชิงคุณภาพ : ร้อยละของโครงการที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ร้อยละ ๘๐
- เชิงเวลา : ร้อยละของโครงการที่แล้วเสร็จตามระยะเวลา ร้อยละ ๘๐
- เชิงต้นทุน : ต้นทุน/ค่าใช้จ่ายตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร (งบดำเนินการ)

๙. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เตรียมการและดำเนินโครงการระหว่างเดือนมกราคม – เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยจัดการเสวนาทางวิชาการในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ โรงละครเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษาฯ มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑๐. วิธีดำเนินการ พร้อมระบุช่วงเวลาที่ดำเนินการ (โดยละเอียด)

กิจกรรมหลัก	ขั้นตอน/วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ
ขั้นวางแผนงาน (P)	๑. ขออนุมัติดำเนินโครงการ ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ๓. ประชุมการดำเนินโครงการ ๔. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๕. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	วันที่ ๑๐ มกราคม - ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ขั้นดำเนินการ (D)	๑. จัดโครงการเสวนาทางวิชาการ	วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ขั้นสรุปและประเมินผล (C)	๑. สรุปและประเมินผลโครงการพร้อมทั้ง นำเสนอต่อผู้บริหารคณะฯ ๒. จัดทำเอกสารการเบิกจ่ายงบประมาณ โครงการ	วันที่ ๑๖ พฤษภาคม - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐
ขั้นปรับปรุงตามผลการประเมิน (A)	๑. นำข้อเสนอแนะและปัญหาอุปสรรค เข้าพิจารณาในวาระการประชุม คณะกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร	วันที่ ๑ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

กำหนดการโครงการศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ

“เย็นศิระเพราะพระบริบาล”

วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ณ โรงละครเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา พระบรมราชินีนาถ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคเช้า

เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.

ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ

เวลา ๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.

พิธีเปิดโครงการ

- กล่าวรายงานการดำเนินโครงการ

- กล่าวเปิดโครงการ

- แนะนำวิทยากร มอบของที่ระลึก และบันทึกภาพ

- การแสดงถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
ชุด “พระจอมขวัญ จอมประชา มหาราช”

เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.

การอภิปรายเสวนาในหัวข้อ

“นาฏศิลป์ไทยในสมัยรัชกาลที่ ๙”

“พลวัตนาฏศิลป์อีสานในสมัยรัชกาลที่ ๙”

โดย

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (ราชบัณฑิต) เป็นองค์ปาฐก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพงศ์ เสนไสย วิทยากรจากคณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.

พักรับประทานอาหารกลางวันตามอัธยาศัย

ภาคบ่าย

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.

การอภิปรายเสวนาในหัวข้อ

“โนรา ในสมัยรัชกาลที่ ๙”

- รับชมการสาธิตการแสดง โนรา

“การรื้อฟื้นการแสดงละครใน สมัยรัชกาลที่ ๙”

“มโนห์รา บัลเลตไทย ในสมัยรัชกาลที่ ๙”

- รับชมการสาธิตการแสดงบัลเลต เรื่อง มโนห์รา

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์ และ อาจารย์ วีระเดช ทองคำ วิทยากร
จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

อาจารย์รัชดาพร สุกโต วิทยากรจากภาควิชาศิลปะการแสดง คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริมงคล นาฏยกุล วิทยากรจากคณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เวลา ๑๗.๐๐ – ๑๗.๓๐ น.

ซักถาม ตอบข้อสงสัยต่าง ๆ

เวลา ๑๗.๓๐ น.

เสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม